

JAN GRZELCZAK (1907-1979)

Urodził się 26 stycznia 1907 roku w Piaskach. Był synem Wawrzyna i Wiktorii z domu Chlebowskiej. Miał troje rodzeństwa (Weronika, Zofia, Ludwik). W 1921 roku ukończył szkołę powszechną. Dorywczo pracował w gostyńskiej cukrowni podczas kampanii, przy budowie dróg i melioracji gruntów. Był członkiem Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Piaskach. Aktywnie udzielał się w sekcji kolarskiej tej organizacji.

W sierpniu 1939 roku został zmobilizowany do 44. pułku piechoty w Równem na Wołyniu. Brał udział w kampanii wrześniowej, a po agresji ZSRR na Polskę, 19 września, dostał się do niewoli radzieckiej. Jako jeńiec wojenny przebywał w różnych obozach (m.in. w następujących miejscowościach: Szepietówko, Ostroróg, Zacharce Wielkie, Brody, Łuki Wielkie, Zastawy). W konwoju do obozu w Żółte Rosy przebył pieszo około 700 km. W lipcu 1941 roku przeniesiono go do obozu w Starobielsku.

5 września 1941 roku z kompanią ochotników-Polaków wyruszył ze Starobielska do Tockoje koło Buzułuku, do miejsca koncentracji tworzącej się armii polskiej. Dotarł tam transportem kolejowym. W Tockoje od 15 stycznia 1942 roku pracował przy załadunku towarów angielskich i ekwipunku przeznaczonego dla Wojska Polskiego. Po wyprowadzeniu armii gen. Władysława Andersa na Bliski Wschód na terenie Palestyny skierowany został do szpitala wojskowego, miał odmrożone nogi. Po zakończeniu leczenia przydzielono go jako kierowcę do kompanii zaopatrzenia 3. Dywizji Strzelców Karpackich. Walczył pod Monte Cassino, Ankoną i Bolonią.

Po zakończeniu wojny przekwaterowany do Anglii. Pod koniec 1947 roku powrócił do kraju. Miał kłopoty ze znalezieniem pracy. Zatrudniono go w przedsiębiorstwie budowlanym w Poznaniu jako lastrikarza. W 1952 roku zawarł związek małżeński z Marią primo voto Nowak, wdową po zmarłym koledze, Józefie Nowaku, więźniu niemieckich obozów koncentracyjnych. Na emeryturę przeszedł w 1972 roku. Do ZBoWiD wstąpił w 1975 roku i dopiero w 1977 roku otrzymał wojenną rentę inwalidzką.

Zmarł 28 lutego 1979 roku. Pochowany na cmentarzu w Strzelcach Wielkich.

Odznaczony był m.in.: Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem Pamiątkowym Monte Cassino, Gwiazdą za Wojnę 1939-1945, Gwiazdą Italii oraz Brytyjskim Medalem Obrony.